د پیښور یاد

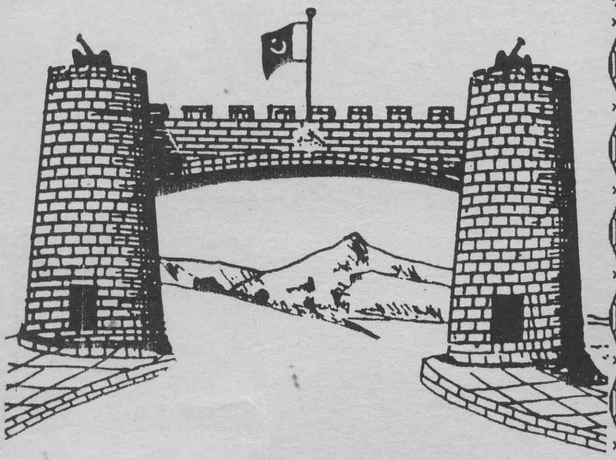

محمد زمان « مزمل »

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پېښور ياد

(c) ketabton.com: The Digital Library

اهداء

د "پیښور یاد" قصیده د خیبر
درانه او قدر من ادیب
امیر حمزه شنواري
ته اهداء کوم.
هغه چې د لوارګي د هسکو ئې
زما د هسکیرولو د بهیر ننداري
شاعري ورکنګل کړه.

شکریه :

د قدرمن قاضي صاحب وقاد نه
مننه کوم چې د پیښور یاد رسالې
په طبعه کې ئې ماسره د پیښور
او پیښوریانو په یاد کې ځان
شریک کړ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مقدمه

ديوه ښار اويا يوه ملت په رابطه شعر او قصيده ويل اوبيا دداسي ښار او ملت په ارتبـاط چي دكلنو كلنو را هيسي دهغه سره داستعمار په خو له ددښمني او تر بگني مستي تراني زمو نږ په غوږو كي ازانگه كوي څه آسان كار نه دي داگران كار كه اسانه كړي هم دي نو دپاكستاني ملت بي كچه ښيگړي آسانه كړي چي زمادملت سره ئي دتاريخ ديوه تور دور په لړ كي تر سره كړه .

زه پو هيږم چي زما دپاره بالذات څو مره گرانه ده چي دديورند دي خوا ناخوږلو غوښو ته پاستي پاخه كړم ولي په پيښور كي زمادملت پتمن ژوند زما ويده شجاعت را ژو ندي كړ تر څو زه هم ديوه بيگانه ملت ښيگړه دبي خبره و كړو ستوغو او پيغورو نو ته تبي نكړم اوداحسان خاوند ته دافغان دشخي شملي په خوله توريالي مننه وړاندي كړم .

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه پو هيږم چي په پيښور باندي به زه پدي نغده مينه دځينو له نظره محاكمه اودځينو نورو له نظره يو بل شان ښكاره شم ولي زه خلكو ته هر رنګ چي ښكارم خو ماته خپله دپيښور رنګ ډير په زړه پوري دي ما په دي مينه باندي ځكه څوك پړكولي نه شي چي ديوي خوا پيښور زما په سر ډير ښو نه او دماكي ګاللي اودبلي خوا پيښور دفطرت (لمو نخ او پردي)ښاردي او په دريمه درجه كي هغه ازادي چي دلته ليدل كيږي هغه بي ساري او په زړه پوري ده دأخوپه ځاي پريږده چي پيښور هسي دپيښور په خاطردغه مقام نلري ځكه چي افغان داحسان دخاوندانو پاس نه شي هيرولي .

ماته كه پيښور ددي وړ ګرځيدلي چي دمره زړه پري و بايلم نو ما چي كابل پريښود نو طهران مي وليد او رياض هم . هغه تهران چي زمايو نيم مليون بي كوره يي دكمون دشره ١٥ كاله خوندي كړل اوهغه رياض چي په هر كور كي ئي زما ديتيمانو مقرره كومك مياشت په مياشت بيليږي ولي ددي سره سره هغه معامله چي په پيښور كي دمهاجر افغان سره شوي دهغي حق زما دغه نيمګړي قصيده هم نه شي پوره كولي او هغه دتاريخ بي ساري ميلمه پالنه ده .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سیاسي اختلاف او خوافدري ملیونه
مهاجرینو په خو ندي کولو کي دهر پیښوري برخه یقیني ده
او پدي باب چي چا زیاته پا لنه کړي هغوي به دکمي پالني
دخاوندانو په باب زمو نږ دمنني څخه زړه نه تنګوي چي که
ښه هر څو مره کم هم وي خو ښه دي ولي کیسه لنډوم چي زه
پیښور ددي واړو اوچت ګڼم او پدي کي زما خبر او شکریه
هغه د کوڅي عام پیښوري او پاکستاني ته متو جه ده چي
ددري ملیونو په پنځلس کلنه ملمیستیا کي تندي غونځي هم
و نکړي او که نه زه کله د کابل دکمو نستانو خبر په ځان
اخلم چي هغوي ووائي چي پدي کار زه دبیګانه ؤدپاره چو
پړکو م . خو زه ... زه چي چا د خپلو بچینانو سره په توره
شپه دکوره وایستلم هغه هم پیژنم اودغه دډیورند دي خوا
مسلمان هم ښه پیژنم چي پوره نیمه پیړي مي د روس په
لمسه هغه ته دبیګانه په ستر ګو کتلي ولي هغه زما په بده
ورځ دا دخپلو سرو دو ستانو په ظلم جنه ورځ په کار ... او
ښه په کار راغلل.

کیداي شي اوضاع عوض شي ... په افغانستان کي
هم او ضاع بل رنګ واخلي او دلته هم . حکو متو نه خو
اوس امریکا جوړوي مخکي روس اوامریکا په دواړو.
کیداي شي راتلو نکي حکو متو نه دغه دو ستي خداي
مکړه په دښمني بدله کړي ... کیداي شي دمهاجرینو نه یو
هم دلته پاتي نه شي ... دکمپ خبري ختمي شي ... را

(c) ketabton.com: The Digital Library

تلو نکي نسل داخاطره له یاده و باسي ... او ضاع نوي رنګ واخلي او بې پاسي خوا ولاړه شي ولي پدي ابتدائي قصیده غواړم دپاکستاني ملت شل کلن پور په همدي ځاي پري کړم تر څو داقصیده ددي دواړو ملتونو ددوستي او وروروولي ددوام دپاره یو بل سند شي .

زه خپله په پیښوركي ډیر کم اشنایان لرم طبیعتاً دخلکو سره ئي خلطیت نلرم ولي زما دملت سره ددي خلکو پښتنولي اواسلامي رویې زه پدي کرښه ودرولم او تر څو ژوندي یم دپیښور او پیښور یانو یاد به زما په زړه کي ژوندي وي .

مزمل ۱۳۷۲/۸/۱۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پېښور یاد

پېښورکه مې د مینې یکته ښار شو - ځکه ما لره په بده ورځ په کــار شو
مدینې په شان ئې ماله پــناه راکړه - هر وګړي مې بې کوروته انصارشو

دکمون خبر چې هلته کې په زور شــوه
په ما خپله خاوره تنګه لکه ګــور شــوه
ما مې خپل او خپل وطن په ژړاپرېښــول
تیکه ماته په وطن کې نور پیغــورشــوهٔ

تا ته راغلم پېښوره ستــا ملــت هم
زما له هره کړیــــدلې په تن زار شو

زه بې کوره دې په کورکړم،کور دې راکړ
پور وړې درته راغلم پــــوردې را کـــړ
ځنګــلونو او بیدیــاو دې پـــــه آب کړم
کور دې راکړ اور دې راکړ ګوردې راکړ

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما بچي هم ســـتادښو دي پوروړي
پاس دي پيټي اوس زما داوړو بارشـــو

تاته راغـــلمه دليـــريو لارو ستړي
پســـي لو ځي لړو هـــلي لـكه مړي
نه مي كور ؤنه مي كار ؤبيـــخ ختـلي
دصـــحرا كرډو و هـــلي ژرنده كړي

تا په كوركړم تا په كاركړم ټول ملت زما
ســتا په ميـنه دعـــزت او دروزگـــار شو

زه پردي وم خـــوتاخپـــل كړم پيښوره
مسا فر دي پـه كابـــل كړم پيـــښوره
ما پرون چـــي په تـــروه ټنـــډه رټلي
تا په هغه ټنډه ښـــكل كړم پيښـــوره

نن چي ستايم خوددي ســتايم مگـــرواوره
خداي دي ســـاته او كـــه نه نوزماوار شو

زه چي ننگ داسلام واخستم پښـتون شوم
توره شپه مي وطن پريښوده بيـــرون شـــوم

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

سل شوم زرشوم دهجرت په نوي ساه کي
زه مليون شومه له عزمه څو مليون شوم
ځمکه تنګه شوه په ما خو زه واړه تلم
پيښورته چي زما دويم ديارشو
په بمو نو مي کلاوي سر نګون شوي
ستا صحراوي په ماښکي چي پرو ن شوي
هلته ستري زما له تا چي تاويدل به
دست غيب زما درغنده بدلون شوي

اوس چي خپل کبر په نيمه لار کي خوار کړم
انقلاب زما دبرم خوارو زار شو

که دروس سره په نره زه په جنګ شوم
جنګيالي دزماني دنام و ننګ شوم
ناشکسته روس سر ماتي و کړه
دخوشحال په اند چي زه ئي سرپه سنګ شوم

دالو ئي او فخر هلته مي نصيب شو
چي مي بال و بڼ په تاکي په کرار شو

زه دنورو غو ندي نه وايم چي جنګ کي
ما ور کړي زر او سردستا په ننګ کي

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

جنګ زما ؤ ته مي وردريــــدي په ننــګه
روس که وتبښ ته لا يي زما په څنګ کي
دوحشـــت شـپه مـي په تا با ندي رڼا شوه
دوســت هغه دي چي په بده ورځ په کار شو

مسـافر نه وم ميلـــمه وم د لتـــه کي زه
زه دکور په شان دمه وم د لـتـــه کي زه
ټول ملـــت زما په خـــپله ميـلمه پال ؤ
که هـر څـــو پاره جــامه وم ذلته کي زه

«پاك ملت» ماته په زړه کي چي ځاي زاکړ
نو په پاك دنعــمتو نـــو بـــيرو بارشو

پيښوره ماته ګر ان لـکه خپـل خـــاك ئي
دمه ځاي چي« دافغان »او هم دپــاك « ئي»
تو رياالي دي دتاريخ چـــه ميلمـــانه کـړل
ته په سترګو کي ازغي دهـــر بنګيـلاك ئي

دتاريخ دلوي هجـرت کيــسه دي ويـوړه
ا فتخار ئي ستا په سـر لکه دسـتارشو

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

مهاجر دستا دکور به پښتانه شي
په عزت به خپلي خاوري ته ستا نه شي
مخه ښه ورته په زور وايه انصاره
چي په بده مي خوشحال دي چي کانه شي

اَچي ماته به ئي کتل اوهم ويل به ئي
بارشو داپيتي زمو نږ داوږو بارشو

داڅه لر عمر خو نه ؤ پيښوره
دشيدو ماشوم مي هم و کره دغره
په هر(اړکي) دي بدل کړل ما پو ستو نه
دهمت کيسه مي و لوله ژوره

مادديين په خاطر شاکړله کابل ته
په استان دي دستانه ؤ بيرو بار شو

تا ته زما کيسه له هر چاده څرګنده
تول دستاشوو تر تخاره تر هلمنده
ماشو مان او بو ډاګان مي تاتر خوا کړل
طيارو چي زغلول کنده په کنده

(c) ketabton.com: The Digital Library

مظـــلو مان لکـه باران چي اوريدل به
اوس په نوررلکه ابردکـــوهســـــارشو

مهاجر چي زه دلـــــــوراودختــــک شـــوم
بي اسري دي زه په سرو رغو کي ورك شـــوم
ســـرو غر مو او تورروشپو سره ســــــپارلم
تنها پاتي په ميـــدان لکه « شــلك» شـــوم «۱»

داد مـــخ داوښـــتو کســـان مي نه وو
هم خجل دبي وسي مي زوي ته پلار شو

نه مو کور نه مو خيـــمه ، نه مو بســـترۀ
خوندي کړي مــــو له ظلمه فقــط سرۀ
دوطن دپريــــــښوډو مـــي چـــاره نوه
دين ناموس ته مي پيښ شوي لوي خطرۀ

مادخـــداي په لسره دي وطن ته مخ کړ
غليم خوښ شو چي دښمن لاړو فرارشو
حوادثو زه په سل کمپو نو خـــــــورکړم
بيل له زو يه هم له پلاره هــم له ورور کړم

(۱) دلوګر دپيارو خيلو په دښته کي کو ښي پروت کلي دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما ته هیڅ را پاتي نه شو ل غیر له خدایه
بي وسي لکه خیمه په ځان نسکور کړم
کورډي مي په هیواد کي ځوانه شوي
ټول ملت مي ځکه هسي ناکرار شو

مایو عمرپه بیدیا او سفر تیر کړ
خلکو څه زده چي ماڅرنګ محشر تیر کړ
په داخل کي مي دګټو لاندي ژوند ؤ
مه مي پو ښته چي مي څرنك بهر تیر کړ

حو صلي مي صبرو زغم دواړه ځلمي کړل
دغمو چي مي په کور بانډي بیګار شو

چي په کورکي دجنت غوندي ویا لي تلي
چي په سیورو دباغچو کي ئي وږ مي تلي
سره غرمه کي مي لید ل چي دیو میل نه
داوبو دژي دلاندي ئي خولي تلي
کر بلا داکوږي مي نه هیریږي
جل وهلي ئي داجل سره کنار شو
بي کسي هم په پردي وطن چه راشي
ژوند ئي مه بوله دمرګه هم سواشي

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما په ورارو بورو کونهوچي څه تير شول
پرک به و چــوي که په تيره باندي راشــي

چي يتــيم ئي ددســتار او دښــمر شي
نو دمور په سر ئي تا و دغــم دستارشو

داڅه ســـيرو سياحـــت نه ؤ چي دلته
راشـــم ښاردپيـــښور او يائي بل تـه
په ما ســـل رنګه لمبـــي داور وي بلـي
دبابـــل اور ئـــي راوړي وه کابـــل ته

بتکـــده ئي دکـــمو ن کنهو کپر کړه
ابراهيم غـوندي مي قوم څکه په نارشو

په کر هاله مـي چي څه را غله خبر ئي
با جوړ ته هـم درواښت محـــشر ئي
ماته پاتي دکر هـالي مقـــبره شـــوه
ستا کر هاله کي مشته شـولږدربدر ئي

زمـا کر هـــاله کي دو ينــو سيلابو نه
ستا کرهالي کي داوښکو رو دبــارشو

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي مي ستر کو ديتيم ته چيري کوري
و به ويني پکي ســـل کر هالي نوري
داوطـــن ددرديدلو حـــادثـــو دي
په ماتم ني نن په تن کړه جامي توري

زه به کوم يو درته ښيم چي اعدام شو
زه به کوم يو درته ښيم چي په دار شو

مقـــبره د ه دســـرنـــو هـــره بـــاره
ده خـــوابـــگاه دشهـــيدانـــو هـــره گاره
لږ قـــــدم په احتـــــياط په احتـرام ږده
کـــکـــري دي د ســـرپـــو هـــر ه لاره

دافغان په کور کي دومره خلك مره شول
ورك له مرگ دافـــغان دبچـــي پار شـــو

پيـــــښور ه زه بـــــلاڅ کي را گيروم
مصيبت اوواويـــــلاڅ کي را کـــــيروم
داچي ستا په کور ميـلمه شوم تر نوروزه
زه دروس په ماجـراو کـــــي را گير وم
بوريا بـــه ني دبـــل په تخـــت ور نکړم
که مي ملـــك لـــه حـــوادثو په کرار شو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستا نه څه پټ کــړم دکــور ئي پيښوره
زما دبـــــدي ورځـــي ورور ئي پيښــــوره
روس چي مات شو امريکا په ځان و يريږي
مخـــــکي ربړي لرم نــــوري پيـــښوره

روس که لرشو تري خو ندي مي قول جهان کړ
امـــــريکا ته کـــــوره څه کېږي نن ئي وار شو

گيله نکـړم له تـورا نه که لار نه وړي
دامت چي را ســـره کله بار نه وړي
زه له خپلو گيلمن يم چي خپــل وژني
دد ښمن سره پخلا دي تلوار نه وړي

زه چي لوي او څو مره لوړشوم مگرحيف
پـــــه پيــغور چـــي مي بدل هرافتــــخارشو

اوس د« من » زامن پر مو ښره شول ښاغلي
چي سرېي ژ هغه مره شــــول يــادي غلي
دقـــدرت دکــــوړاکـــيو نه مـــا يوس يم
دمات شوي دښـــمن مخکي مي چي زغلي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځان چي غواړي قوم به خــــودداسي سپکيږي
په جهاد دروند شوي قوم مي ښنــــګه خوار شو

چي له تا نه ئي سر و کيبش په کابل شــو
دپردو نه ئي لاس و خوت نور پخـپل شـو
آ- اسلام چي دافغان نوم ئي ژونـدي کړ
لدي واړو ئي سوري سوري کــو ګل شــو

و کم ظـرفي دقـــدرت په ورځ شکاريږي
دپـــــرون مجاهد څرنګه اشرار شـــو

زه په دام دازميبنتو نو کي را کــــيريم
زه سپك کړي چي نخوت دهر امـــير يم
زه بي لاري رهنـــــماو کــــړم بي لاري
زه چـــــيچلي ارادت او خـــپل تد بير يم

په کتـــلي خپـــل کابل کي اسـير کر ځم
هم بد نــــام مــــــي پکي ړيره او دستار شو
پيــــــښوره زما زخــــمو نه نه جــــوړيږي
دانــــــفاق وهـــــلي زړو نه نه جـــــــوړيږي
دشمــــنان دعقيـــــدي مـــــــي وانې زړه کي
داســــــلام په نام حـــــزبو نه نـــــه جـــوړيږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

داســـــلام په نــامه کـــار دآزري کا
دعــو تکر مي دپرون اوس تيکدار شو

دلته کـــــوره هر ظـــالم پکي طرف دی
چي ښه وائي ځان ته هـــغه بي طرف دی
نن طرف او بي طـــرف دواړه مجـرم دي
چي پکي مي دملت ټول حـــــق تلف دی

دمنـــــطق خـــــبره لاړه زور مطرح دي
چــــي وژل کا هــغه زيات پکي حقدارشو

پيــــــسنوره داڅه ژوند دي چـــــي په ماده
په وطـن بانــــــدي مــي بل شان کر بلاده
ځوک تري تښتي ځــوک وردرو مي پـــه تريکو
هــــک حيران پکـــي امي او هـــم ملاده

بي حيا چي پکي زور ومـــــونده نوهله
بنــــده خـــپله دهـــوس داقتــدار شو

يو ملت مي ځوټوټي شـــو ته ئي شــماره
نيم په کور او نيم بي کـــوره نيـــم په لاره

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځوک په يو نوم ځوک په بل نو م کرښي کاږي
دتقســــــــيم خــــــــبره لاړه تـر مزاره

ولـــسوال مي شهنـشاه شـو والي څه کړي
پدي مـلـك دګډ وډي کـي کل اختـيار شو

چي تر تولو ښــــه وژل کا نو جنـــرال شو
چي په مرګ مو رتبي ور کړي دامو حال شو
نه به تــــه وي نه به زه وم که ســــبا ته
خداي ئي مکړه ځـوك په ديوکي مارشـال شو

ځـو مي دا نــشي اخسـتي په خودکيڼي
کــنه تير هــــم ور سره زمو نوبه وار شو

داسلام په نامـه ځـانته کـــار و باسي
په حــــيله هـر نـــاروا تــه لار و باسي
دا غ ميـــخو نه به دي ووهـــي په ،سر کي
دا چي ګټي له پښــودي خـــار و باسي

هــغه کل چــي داوبو پر ځاي دي ويني
ور کـــولي اوس دستا دلاري خار شو

(c) ketabton.com: The Digital Library

لوي اسلام مي تـري نه ننګ کا چي په نام ئي
داســـي لو بي رسـوا و کـړي څوك په بام ئي
چـــي په واك کي ئي ښکاره خپل حقيقت شو
او س پو هيږم چي دو که وه ښـــه مـرام ئي

دشـــعار فضـل ئي لاړ خلك ئي نا وري
حـقـــيقت کي ئي شکاره په اقتدارشو

پيښوره دغه ســتو نزه به هم حل شي
دادتير غو ندي به بيـا مي الله مل شي
دازاد افغانستان خوب چي رښتـيا شو
تير به دور دغــــه دور دګـنــګل شي

انقــلاب کي لاندي بانـــدي او ترخي وي
چي دګل مينه مي کړه په لاس مي خار شو
دغه شــپه به خداي سـبا کا پيښوره
غليمان به خـــداي رسوا کا پيښوره
ګيوږي چي څو مره تاوکا باك ئي مکړه
دابـــه ګړ وړتـمـول تبــــاکا پيښوره

(c) ketabton.com: The Digital Library

يه زمـــا دبـــدو ورځـــو كلك مـــلگري
و به گوري شخ دستار كه رون سـهار شو

تا پـــريږدم چي دهجرت دشـــپو ملگريه
ډير خـــفه يم دنكـــبت دشـــپو ملـــــگريه
په قيامـــت چـــي پـــلار له زو يه بيزاريږي
زه به ســــــتايم دقيـــامت دشپو ملكريه

نه هيــــريږي پيـــښور كله هــــيريږي
ځكــــه مـــالره په بـــده ورځ په كـــار شو

تـــه زمـــا دشـــهـــيدانـــو مقبـــره ئي
ته زما دمـــاشـــو مانـــو خـــاطـــره ئي
تازمـــا په ســــر بمــــونو ته تن ور كړ
ته زمـــا غـــورځنگـــونو كـــهواره ئي

پيښـــوره ته خـــو زه او زه خـــو ته يم
يـــو دبل نه چـــي په بده ورځ كي جار شو

تـــه زمـــا دهـــــجرتـــو نو خـــاطره ئي
ته زمـــا دعظمتـــــو نـــو خـــاطره ئي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دلته ماته پاچاهان په ســـــلامي شـول
ته زما دشـــهر تـــونـــو خـاطره ئي

روس مي مات ستا په بازو کړخوددي ستايم
چي منـــــکر دي ځوك دښودي گناهگارشـــو

خداي دي ساته پيښوره زماوطن شـوي
زمادډيــرونازولـــو ته مــد فن شوي
ته چي هر څه يي خو ئي ولي صحرا وي
ستازما دي هسكيرلو ته چمـن شوي
خداي دي ساته ددي دهر دســپيرو نه
شاخ ئي مات شه كه په تادكل گذارشو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ARIC
B
3.532
MUZ
4358

زماد۱۳۵۳ کال دسلواغي دمیاشتي دهجرت ملګري

شهید شابدال (محمد خان)

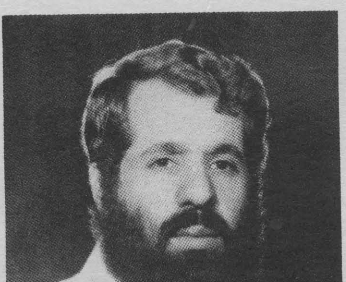

داکتر عبدالبصیر (محمدانور)

محمدزمان « مزمل »

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library